

POSTANOWIENIE Z DNIA 10 LUTEGO 2011 R.

WZ 5/11

Postanowienie sądu o wydaniu albo odmowie wydania oskarżonemu listu żelaznego (art. 281 k.p.k.) jest niezaskarżalne.

Przewodniczący: sędzia SN J. Steckiewicz (sprawozdawca).

Sędziowie SN: M. Pietruszyński, J. B. Rychlicki.

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk Z. Badelski.

Sąd Najwyższy w sprawie st. szer. rez. Łukasza S., podejrzanego o popełnienie przestępstwa określonego w art. 339 § 3 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2011 r. zażalenia obrońcy podejrzanego na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 listopada 2010 r., w przedmiocie listu żelaznego, po wysłuchaniu wniosku prokuratora, na podstawie art. 430 § 1 k.p.k.

zażalenie p o z o s t a w i ł bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Starszy szeregowy zawodowy Łukasz S. podejrzany jest o popełnienie przestępstwa określonego w art. 339 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 25 lipca 2006 r., z zamiarem trwałego uchylania się od służby wojskowej opuścił Jednostkę Wojskową w L. i realizując ten zamiar wyjechał poza granice kraju.

W dniu 9 lutego 2007 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w K. wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Łukasza S., zaś w dniu 14 lipca 2009 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W. – europejski nakaz aresztowania.

W dniu 14 października 2010 r. obrońca podejrzanego złożył wniosek o wydanie Łukaszowi S. listu żelaznego.

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2010 r., Wojskowy Sąd Okręgowy w W. odmówił jego wydania, ograniczając swoją argumentację do stwierdzenia, że było to prawnie niemożliwe, bowiem „wobec Łukasza S. wydano europejski nakaz aresztowania”. Jednocześnie, powołując się na treść art. 252 § 1 k.p.k., pouczył strony o sposobie i terminie złożenia zażalenia od wydanego postanowienia.

Podejrzany wniósł zażalenie, w którym postanowienie uznał „za krzywdzące, bowiem nie wskazano w nim nawet przykładowych rozstrzygnięć Sądów w przedmiocie relacji listu żelaznego w stosunku do ENA”. Postulował jego zmianę i wydanie mu listu żelaznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. błędnie pouczył strony, że na postanowienie w przedmiocie wydania listu żelaznego przysługuje zażalenie, a podstawą tego błędu było uznanie, iż list żelazny jest środkiem zapobiegawczym.

Charakter prawny listu żelaznego, jak też dopuszczalność zażalenia na postanowienie w tej kwestii, aktualnie, zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze nie budzą już żadnych wątpliwości i zgodnie uważa się, że z istoty swej list żelazny nie jest środkiem zapobiegawczym, a tym samym postanowienie w przedmiocie listu żelaznego nie jest postanowieniem „co do środka zapobiegawczego” i nie może być zaskarżone na podstawie art. 252 § 2 k.p.k. [patrz: J. Grajewski, L. K. Paprzycki, S. Steinborn: Kodeks postępowania karnego, Komentarz, Warszawa 2010, s. 826; T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego, Komentarz, Warszawa 2008, s. 610;

P. Hofmański (red.): Kodeks postępowania karnego, Komentarz, Warszawa 2004, s. 284; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 lutego 2001 r., II AKz 173/01, OSA 2001, z. 11, poz. 79].

W Kodeksie postępowania karnego nie ma też żadnego przepisu, który dopuszczałby możliwość złożenia zażalenia na postanowienie o wydaniu (lub odmowie wydania) listu żelaznego i to zarówno w tej jego części, która dotyczy zażaleń w ogóle (art. 459 § 1 i 2 k.p.k.), jak i regulujących kwestie szczegółowe dotyczące omawianej problematyki zamieszczone w rozdziale 30. Kodeksu postępowania karnego. Artykuł 459 § 1 i 2 k.p.k. stanowi, że zażalenie przysługuje na następujące postanowienia sądu:

- a) zamykające drogę do wydania wyroku, chyba że ustawa stanowi inaczej,
- b) dotyczące środków zabezpieczających,
- c) inne postanowienia w wypadkach przewidzianych w ustawie.

W rozpoznawanej sprawie żadna z wymienionych okoliczności nie miała miejsca i to z przyczyn oczywistych, które – jeżeli chodzi o pkt. a i b - nawet nie wymagają uzasadnienia.

Jak już zasygnalizowano wcześniej w Kodeksie postępowania karnego nie ma też przepisu, który dopuszczałby możliwość odwołania się od postanowienia sądu w przedmiocie listu żelaznego. Zażalenie przewidziano jedynie na postanowienia o odwołaniu listu żelaznego i o przepadku przedmiotu poręczenia (art. 284 § 2 k.p.k.).

W podsumowaniu należy zatem stwierdzić, że postanowienie sądu o wydaniu oskarżonemu lub odmowie wydania listu żelaznego jest niezaskarżalne. W świetle powyższego przyjęcie przez Prezesa Wojskowego Sądu Okręgowego w W. zażalenia Łukasza S. na postanowienie odmawiające wydania listu żelaznego nastąpiło z obrazą art. 429 § 1 k.p.k.

Należało więc odmówić przyjęcia środka odwoławczego, a skoro Prezes Sądu pierwszej instancji tego nie uczynił, stosownie do treści art.

430 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy zobowiązany był przyjąć zażalenie pozostawić bez rozpoznania.